Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (czwarta izba)

z dnia 21 marca 2012 r.*

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Środki ograniczające przyjęte wobec Islamskiej Republiki Iranu w celu niedopuszczenia do rozprzestrzeniania broni jądrowej — Zamrożenie funduszy — Skarga o stwierdzenie nieważności — Obowiązek uzasadnienia — Prawo do obrony — Prawo do skutecznej ochrony sądowej — Błąd w ocenie — Ciężar i zakres dowodu

W sprawach połączonych T-439/10 i T-440/10

Fulmen, z siedzibą w Teheranie (Iran),

Fereydoun Mahmoudian, zamieszkały w Teheranie,

reprezentowani przez adwokata A. Kronshagena,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez M. Bishopa oraz R. Liudvinaviciute-Cordeiro, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Komisję Europejską, reprezentowaną przez M. Konstantinidisa oraz É. Cujo, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mających za przedmiot, po pierwsze, wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającej wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 195, s. 39), rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 668/2010 z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 195, s. 25), a także decyzji Rady 2010/644/WPZiB z dnia 25 października 2010 r. zmieniającej decyzję 2010/413 (Dz.U. L 281, s. 81) i rozporządzenia Rady (UE) nr 961/2010 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 423/2007 (Dz.U. L 281, s. 1) w zakresie, w jakim akty te dotyczą skarżących, oraz, po drugie, żądanie stwierdzenia, że skarżący ponieśli szkodę w wyniku przyjęcia powyższych aktów,

* Język postępowania: francuski.

SĄD (czwarta izba),

w składzie: I. Pelikánová (sprawozdawca), prezes, K. Jürimäe i M. van der Woude, sędziowie,

sekretarz: C. Kristensen, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 23 listopada 2011 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 Skarżąca w sprawie T-439/10, Fulmen, jest spółką irańską, działającą między innymi w sektorze sprzętu elektrycznego.

2 Skarżący w sprawie T-440/10, Fereydoun Mahmoudian, jest większościowym udziałowcem i prezesem zarządu Fulmen.

Środki ograniczające przyjęte wobec Islamskiej Republiki Iranu

3 Niniejsza sprawa wpisuje się w ramy środków ograniczających wprowadzonych w celu wywarcia nacisku na Islamską Republikę Iranu, aby zakończyła ona działania stwarzające zagrożenie rozprzestrzenianiem broni jądrowej i działania związane z rozwojem systemów przenoszenia broni jądrowej (zwane dalej „rozprzestrzenianiem broni jądrowej").

4 W ramach Unii Europejskiej przyjęte zostały wspólne stanowisko Rady 2007/140/WPZiB z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 61, s. 49) i rozporządzenie Rady (WE) nr 423/2007 z dnia 19 kwietnia 2007 r. dotyczące środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 103, s. 1).

5 Artykuł 5 ust. 1 lit. b) wspólnego stanowiska 2007/140 przewidywał zamrożenie wszelkich funduszy i zasobów gospodarczych określonych kategorii osób i podmiotów. Wykaz tych osób i podmiotów znajdował się w załączniku II do wspólnego stanowiska 2007/140.

6 Artykuł 7 ust. 2 rozporządzenia nr 423/2007 przewidywał w zakresie kompetencji Wspólnot Europejskich zamrożenie funduszy osób, podmiotów lub organów uznanych przez Radę Unii Europejskiej za zaangażowane w rozprzestrzenianie broni jądrowej zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b) wspólnego stanowiska 2007/140. Wykaz tych osób, podmiotów i organów stanowił załącznik V do rozporządzenia nr 423/2007.

7 Wspólne stanowisko 2007/140 zostało uchylone decyzją Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 195, s. 39).

8 Artykuł 20 ust. 1 decyzji 2010/413 przewiduje zamrożenie funduszy wielu kategorii podmiotów. Przepis ten obejmuje w szczególności „osoby lub podmioty […], które są zaangażowane […], bezpośrednio związane z tymi działaniami lub zapewniają[…] wsparcie [rozprzestrzenianiu broni jądrowej], a także osoby lub podmioty działające w ich imieniu lub pod ich kierownictwem, lub podmioty należące do nich lub przez nie kontrolowane, w tym w sposób nielegalny, […] wymienione w załączniku II".

9 Artykuł 19 ust. 1 decyzji 2010/413 przewiduje między innymi ograniczenia wjazdu na terytorium państw członkowskich wobec osób wymienionych w załączniku II do decyzji.

10 Zgodnie z art. 24 ust. 2–4 decyzji 2010/413:

„2. W przypadku gdy Rada podejmie decyzję o zastosowaniu wobec danej osoby lub danego podmiotu środków, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. b) i art. 20 ust. 1 lit. b), odpowiednio zmienia [ona] załącznik II.

3. Rada przekazuje swoją decyzję i uzasadnienie umieszczenia w wykazie osobie lub podmiotowi, o których mowa [w ust. 2], bezpośrednio – gdy adres jest znany – albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając danej osobie lub podmiotowi przedstawienie uwag.

4. W przypadku gdy zostaną zgłoszone uwagi lub przedstawione istotne nowe dowody, Rada dokonuje przeglądu swojej decyzji i odpowiednio informuje daną osobę lub podmiot".

11 Wykaz zawarty w załączniku II do decyzji 2010/413 został zastąpiony nowym wykazem, ustanowionym w decyzji Rady 2010/644/WPZiB z dnia 25 października 2010 r. zmieniającej decyzję 2010/413 (Dz.U. L 281, s. 81).

12 Rozporządzenie nr 423/2007 zostało uchylone rozporządzeniem Rady (UE) nr 961/2010 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 281, s. 1).

13 Zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 961/2010:

„Zamraża się wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do osób, podmiotów i organów wyszczególnionych w załączniku VIII, jak również wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze będące w posiadaniu lub pod kontrolą tych osób, podmiotów i organów. W załączniku VIII wymieniono osoby fizyczne i prawne, podmioty i organy, które […] zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. b) decyzji [2010/413] zostały określone jako:

a) zaangażowane w, bezpośrednio związane z lub wspierające [rozprzestrzenianie broni jądrowej] lub jako podmioty będące w posiadaniu lub pod kontrolą takich osób, podmiotów lub organów, w tym w sposób nielegalny, lub działające w ich imieniu lub według ich wskazówek;

[…]".

14 Zgodnie z art. 36 ust. 2–4 rozporządzenia nr 961/2010:

„2. Jeżeli Rada podejmie decyzję o objęciu osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu środkami, o których mowa w art. 16 ust. 2, wprowadza ona stosowne zmiany w załączniku VIII.

3. O swojej decyzji, wraz z uzasadnieniem umieszczenia w wykazie, Rada powiadamia daną osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ, o których mowa [w ust. 2], bezpośrednio – gdy adres jest znany – albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając takiej osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi przedstawienie uwag.

4. W przypadku przedstawienia uwag lub istotnych nowych dowodów Rada weryfikuje swoją decyzję i informuje o rezultacie daną osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ".

Środki ograniczające obejmujące skarżących

15 Z chwilą przyjęcia decyzji 2010/413 w dniu 26 lipca 2010 r. nazwa i nazwisko skarżących zostały umieszczone przez Radę w wykazie osób, podmiotów i organów figurujących w tabeli I załącznika II do tej decyzji.

16 W konsekwencji nazwa i nazwisko skarżących umieszczone zostały w wykazie osób, podmiotów i organów figurujących w tabeli I załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007 na mocy rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 668/2010 z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 423/2007 (Dz.U. L 195, s. 25). Przyjęcie rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 wywołało skutek w postaci zamrożenia funduszy i zasobów gospodarczych skarżących.

17 W decyzji 2010/413 Rada przedstawiła następujące powody w odniesieniu do Fulmenu: „Zaangażowany w instalację sprzętu elektrycznego w zakładach Kom/Fordu [Iran] w chwili, gdy nie było jeszcze powszechnie wiadome, że zakłady te istnieją”. W rozporządzeniu wykonawczym nr 668/2010 użyto następującego sformułowania: „[Brał udział] w instalacj[i] sprzętu elektrycznego w zakładach Kom/Fordu, wtedy gdy nie było jeszcze powszechnie wiadome, że zakłady te istnieją”.

18 Jeżeli chodzi o F. Mahmoudiana, zarówno decyzja 2010/413, jak i rozporządzenie wykonawcze nr 668/2010 zostały uzasadnione następująco: „Dyrektor przedsiębiorstwa Fulmen”.

19 Pismem z dnia 28 lipca 2010 r. Rada powiadomiła Fulmena o umieszczeniu jego nazwy w wykazie zawartym w załączniku II do decyzji 2010/413 i w wykazie zawartym w załączniku V rozporządzenia nr 423/2007.

20 Pismami, odpowiednio, z dnia 26 sierpnia 2010 r. i z dnia 14 września 2010 r. F. Mahmoudian i Fulmen zwrócili się do Rady o ponowne przeanalizowanie kwestii umieszczenia ich w wykazie zawartym w załączniku II do decyzji 2010/413 oraz w wykazie zawartym w załączniku V do rozporządzenia nr 423/2007. Wezwali oni również Radę do przedstawienia im dowodów, które stanowiły podstawę zastosowania wobec nich środków ograniczających.

21 Przyjęcie decyzji 2010/644 nie miało wpływu na kwestię umieszczenia nazwy i nazwiska skarżących w wykazie zawartym w załączniku II do decyzji 2010/413.

22 Po uchyleniu rozporządzenia nr 423/2007 przez rozporządzenie nr 961/2010 nazwa Fulmen została umieszczona przez Radę w pkt 13 tabeli B załącznika VIII do tego ostatniego rozporządzenia, podczas gdy nazwisko F. Mahmoudian zostało umieszczone w pkt 14 tabeli A tego samego załącznika. W konsekwencji od tamtej chwili fundusze skarżących są zamrożone na podstawie art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 961/2010.

23 Jeżeli chodzi o umieszczenie w wykazie Fulmenu, w rozporządzeniu nr 961/2010 podano następujący powód: „Zaangażowany w instalację sprzętu elektrycznego w zakładach Kom/Fordu w chwili, gdy nie było jeszcze powszechnie wiadome, że zakłady te istnieją”. Jeżeli chodzi o F. Mahmoudiana, podano następujący powód: „Dyrektor przedsiębiorstwa Fulmen”.

24 Pismem z dnia 28 października 2010 r. Rada udzieliła odpowiedzi na pisma skarżących z dnia 26 sierpnia 2010 r. i z dnia 14 września 2010 r., informując, że po ponownym rozpatrzeniu decyzji postanowiła oddalić ich wniosek o wykreślenie ich nazwy i nazwiska z wykazu zawartego w załączniku II do decyzji 2010/413 i z wykazu zawartego w załączniku VIII do rozporządzenia nr 961/2010 (zwanych dalej „spornymi wykazami”). Uściśliła w tym względzie, że ponieważ akta nie zawierały nowych okoliczności uzasadniających zmianę jej stanowiska, wobec skarżących należy w dalszym ciągu stosować środki ograniczające przewidziane w rzeczonych aktach. Rada

poinformowała ponadto, że jej decyzja o pozostawieniu nazwy i nazwiska skarżących w spornych wykazach była oparta na tych samych okolicznościach, które zostały przedstawione w uzasadnieniu spornych wykazów.

Przebieg postępowania i żądania stron

25 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 24 września 2010 r. skarżący wnieśli niniejsze skargi.

26 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 17 stycznia 2011 r. Komisja Europejska wniosła o dopuszczenie jej do niniejszych spraw w charakterze interwenienta popierającego żądania Rady. Postanowieniami z dnia 8 marca 2011 r. prezes czwartej izby Sądu dopuścił tę interwencję.

27 Postanowieniem prezesa czwartej izby Sądu z dnia 15 listopada 2011 r. sprawy T-439/10 i T-440/10 zostały połączone do celów procedury ustnej i wydania wyroku zgodnie z art. 50 regulaminu postępowania przed Sądem.

28 Na rozprawie w dniu 23 listopada 2011 r. wysłuchano wystąpień stron oraz ich odpowiedzi na pytania zadane ustnie przez Sąd.

29 W skargach skarżący wnieśli do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 w zakresie, w jakim akty te ich dotyczą;

— obciążenie Rady kosztami postępowania.

30 W replikach skarżący poszerzyli zakres żądań, wnosząc do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności decyzji 2010/413 i rozporządzenia nr 961/2010 w zakresie, w jakim akty te ich dotyczą;

— stwierdzenie, że skarżący ponieśli szkodę w wyniku przyjęcia zaskarżonych aktów.

31 Rada i Komisja wnoszą do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

32 W skargach skarżący podnieśli cztery zarzuty. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa skarżących do obrony i ich prawa do skutecznej ochrony sądowej. Zarzut drugi dotyczy naruszenia prawa związanego z brakiem uprzedniej decyzji właściwej władzy krajowej. Zarzut trzeci dotyczy błędu w ocenie zaangażowania skarżących w rozprzestrzenianie broni jądrowej. Zarzut czwarty dotyczy szkody majątkowej i krzywdy poniesionych przez skarżących w wyniku przyjęcia zaskarżonych aktów.

33 Podczas rozprawy skarżący wycofali zarzut drugi, co odnotowano w protokole tejże rozprawy.

34 Rada i Komisja kwestionują zasadność zarzutów podniesionych przez skarżących.

35 Zanim rozpatrzone zostaną zarzuty podniesione przez skarżących, należy zbadać kwestię dopuszczalności niektórych z przedstawionych przez nich żądań, zarzutów i argumentów.

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie dopuszczalności żądania stwierdzenia nieważności decyzji 2010/644 i rozporządzenia nr 961/2010

36 Jak wynika z pkt 11 i 12 powyżej, po wniesieniu skarg wykaz zawarty w załączniku II do decyzji 2010/413 został zastąpiony przez nowy wykaz, ustanowiony decyzją 2010/644, a rozporządzenie nr 423/2007 zostało uchylone i zastąpione przez rozporządzenie nr 961/2010. Skarżący wnieśli o umożliwienie im dokonania zmiany pierwotnych żądań w taki sposób, aby ich skargi dotyczyły stwierdzenia nieważności tych czterech aktów (zwanych dalej łącznie „zaskarżonymi aktami").

37 W tym względzie należy przypomnieć, że w przypadku gdy dana decyzja lub rozporządzenie dotyczące bezpośrednio i indywidualnie osoby fizycznej zostają w toku postępowania zastąpione przez inny akt mający ten sam przedmiot, należy to uważać za nową okoliczność umożliwiającą skarżącemu dokonanie zmiany przedstawionych żądań i zarzutów. Zobowiązanie skarżącego do wniesienia nowej skargi byłoby bowiem sprzeczne z zasadą prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości oraz wymogiem ekonomiki postępowania. Ponadto niesłuszne byłoby umożliwienie danej instytucji dokonania zmiany w zaskarżonym akcie lub zastąpienie go innym w celu ustosunkowania się do zarzutów podniesionych w skardze na ten akt, wniesionej do sądu Unii, oraz powoływania się w toku postępowania na tę zmianę lub akt zastępujący w celu pozbawienia drugiej strony postępowania możliwości rozszerzenia początkowych żądań i zarzutów wobec tego późniejszego aktu lub przedstawienia uzupełniających żądań i zarzutów wobec niego (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 23 października 2008 r. w sprawie T-256/07 People's Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-3019, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

38 Zgodnie z tym orzecznictwem należy zatem uwzględnić wnioski skarżących w niniejszej sprawie i uznać, że ich skargi zmierzają także, na dzień zamknięcia procedury ustnej, do stwierdzenia nieważności decyzji 2010/644 i rozporządzenia nr 961/2010 w zakresie, w jakim akty te dotyczą skarżących, i pozwolić stronom na ponowne sformułowanie żądań, zarzutów i argumentów w świetle tego nowego elementu, co w tym przypadku oznacza, że przysługuje im prawo do przedstawienia uzupełniających żądań, zarzutów i argumentów (zob. analogicznie ww. w pkt 37 wyrok w sprawie People's Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, pkt 47).

W przedmiocie dopuszczalności drugiej części żądań skarżących i zarzutu czwartego

39 W drodze drugiej części żądań skarżący wnoszą, aby Sąd stwierdził, że ponieśli oni szkodę w wyniku przyjęcia zaskarżonych aktów.

40 Podczas rozprawy skarżący uściślili, że druga część przedstawionych przez nich żądań ma na celu wydanie rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a zarzut czwarty został podniesiony w celu poparcia tego żądania.

41 Jednakże prawo procesowe Unii nie zna środka prawnego pozwalającego sądowi Unii na zajęcie stanowiska o charakterze generalnym lub rozstrzygnięcie co do zasady (wyrok Sądu z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie T-33/01 Infront WM przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. II-5897, pkt 171; postanowienie Sądu z dnia 3 września 2008 r. w sprawie T-477/07 Cofra przeciwko Komisji, niepublikowane w Zbiorze, pkt 21). W efekcie drugą część żądań i zarzut czwarty należy oddalić, ponieważ Sąd jest oczywiście niewłaściwy dla ich rozpoznania.

W przedmiocie dopuszczalności, w sprawie T-439/10, argumentu, że Fulmen nie przeprowadzał czynności w zakładach Kom/Fordu

42 W sprawie T-439/10 Rada i Komisja utrzymują, że przed złożeniem repliki Fulmen nie zakwestionował w sposób konkretny faktu przeprowadzenia czynności w zakładach Kom/Fordu. W konsekwencji jego argumentacja w tym względzie stanowi nowy zarzut i jest w związku z tym niedopuszczalna zgodnie z art. 48 § 2 regulaminu postępowania.

43 Należy jednak zauważyć, że w pkt 3 skargi Fulmen podniósł, że „nigdy nie brał udziału w jakikolwiek sposób […] w działaniach związanych z programem nuklearnym lub pociskami balistycznymi w Iranie". To sformułowanie oznacza nieuchronnie, iż Fulmen zakwestionował okoliczność przeprowadzenia czynności w zakładach Kom/Fordu, co stanowi jedyne zachowanie, jakie zostało mu zarzucone przez Radę w odniesieniu do jego zaangażowania w działania, o które chodzi.

44 Ten sam wniosek nasuwa się w oparciu o pkt 30 i 31 skargi, w których Fulmen kwestionuje prawdziwość i wagę przedstawionych przez Radę powodów przyjęcia wobec Fulmenu środków ograniczających. Podniesiony fakt przeprowadzenia przez Fulmen czynności w zakładach Kom/Fordu jest jedynym powodem umieszczenia Fulmenu w spornych wykazach, na który powołała się ta instytucja.

45 W tych okolicznościach należy uznać, że Fulmen zakwestionował w skardze prawdziwość argumentu, że przeprowadził czynności w zakładzie Kom/Fordu, co oznacza, iż jego argumentacja w tym względzie nie stanowi nowego zarzutu w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu postępowania.

46 Należy więc oddalić zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Radę i Komisję.

Co do istoty

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa skarżących do obrony i ich prawa do skutecznej ochrony sądowej

47 Skarżący utrzymują, że zaskarżone akty nie są wystarczająco uzasadnione w odniesieniu do nich, że ich prawo do obrony nie było przestrzegane w toku postępowania, w wyniku którego akty te zostały przyjęte, oraz że nie powiadamiając skarżących o dowodach ich obciążających, Rada naruszyła również ich prawo do skutecznej ochrony sądowej. W sprawie T-440/10 F. Mahmoudian podniósł również okoliczność, iż pierwsze akty, na mocy których jego fundusze zostały zamrożone, nie zostały mu indywidualnie podane do wiadomości.

– W przedmiocie obowiązku uzasadnienia

48 Obowiązek uzasadnienia niekorzystnego aktu, przewidziany przez art. 296 akapit drugi TFUE, a w szczególności w świetle rozpatrywanego wypadku przez art. 24 ust. 3 decyzji 2010/413, przez art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 i przez art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 961/2010, ma za zadanie, po pierwsze, zapewnić zainteresowanemu wskazówki wystarczające do ustalenia, czy akt jest zasadny lub ewentualnie czy nie zawiera wady pozwalającej na zakwestionowanie jego ważności przed sądem Unii, a po drugie, zapewnić sądowi możliwość kontroli zgodności z prawem tego aktu. W ten sposób uregulowany obowiązek uzasadnienia stanowi istotną zasadę prawa Unii, od której można odstąpić wyłącznie z nadrzędnych względów. W związku z powyższym uzasadnienie powinno co do zasady być przekazane zainteresowanemu w tym samym czasie co niekorzystny dla niego akt prawny, przy czym jego brak nie może zostać usunięty w ten sposób, że zainteresowany dowie się

o uzasadnieniu aktu w trakcie postępowania przed sądem Unii (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie T-390/08 Bank Melli Iran przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-3967, pkt 80 i przytoczone tam orzecznictwo).

49 Tym samym, o ile nadrzędne względy bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich lub względy dotyczące prowadzenia ich stosunków międzynarodowych nie stoją na przeszkodzie przekazaniu określonych informacji, Rada zobowiązana jest, na podstawie art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 i art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 961/2010, podać do wiadomości podmiotu, wobec którego zastosowano środek na podstawie art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 tudzież art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 961/2010, szczególne i konkretne powody, dla których uważa, że przepis ten znajduje zastosowanie wobec zainteresowanego. Należy w związku z tym wskazać okoliczności faktyczne i prawne, od których zależy prawne uzasadnienie środka, oraz względy, jakie doprowadziły do jego przyjęcia (zob. podobnie ww. w pkt 48 wyrok w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 81 i przytoczone tam orzecznictwo).

50 Ponadto uzasadnienie powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i kontekstu, w jakim został on wydany. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru powołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu jest wystarczające, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę. W szczególności akt niekorzystny jest wystarczająco uzasadniony, jeżeli został wydany w okolicznościach znanych zainteresowanemu, pozwalających mu na zrozumienie treści przyjętego względem niego środka (zob. ww. w pkt 48 wyrok w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 82 i przytoczone tam orzecznictwo).

51 W niniejszej sprawie z uzasadnienia zaskarżonych aktów wynika, po pierwsze, że środki ograniczające dotyczą Fulmenu ze względu na okoliczność, iż dostarczał on sprzęt elektryczny do zakładów Kom/Fordu, a po drugie, że F. Mahmoudian jest objęty tymi środkami jako dyrektor Fulmenu.

52 Uzasadnienie to, choć krótkie, jest jednak zgodne z regułami sformułowanymi w przytoczonym wyżej orzecznictwie. Pozwoliło ono bowiem skarżącym zrozumieć, jakie czyny zostały zarzucone Fulmenowi, oraz zakwestionować popełnienie tych czynów bądź ich znaczenie. Przedstawione uzasadnienie pozwala również zrozumieć, że F. Mahmoudian został objęty środkami ograniczającymi ze względu na wpływ, jaki mógł on wywierać on na działalność Fulmenu w związku z pełnieniem funkcji dyrektora tej spółki.

53 O tym, że przedstawione uzasadnienie jest wystarczające, świadczy także treść skarg. Argumentacja skarżących odnosząca się do kwestii zasadności umieszczenia ich w spornych wykazach dotyczy w istocie rzeczywistego charakteru działań Fulmenu w zakładach Kom/Fordu oraz stanowiska piastowanego przez F. Mahmoudiana w Fulmenie.

54 Skarżący podnoszą jednak dwa dodatkowe argumenty.

55 Po pierwsze, zarówno Fulmen, jak i F. Mahmoudian twierdzą, że uzasadnienie nie jest poparte dowodami, wobec czego nie pozwala im ono na dokonanie oceny nie tylko zakresu zastosowanych wobec nich środków, ale także ich zasadności.

56 Kwestia uzasadnienia zaskarżonych aktów nie jest jednak tożsama z kwestią udowodnienia zachowania zarzucanego skarżącym, to jest czynów wspomnianych w tych aktach i ich kwalifikacji jako wspierania rozprzestrzeniania broni jądrowej (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie C-548/09 P Bank Melli Iran przeciwko Radzie, niepublikowany w Zbiorze, pkt 88).

57 Dlatego zagadnienie, czy uzasadnienie zaskarżonych aktów jest poparte dowodami, ma znaczenie w kontekście zarzutu trzeciego, dotyczącego błędu w ocenie zaangażowania skarżących w rozprzestrzenianie broni jądrowej. Argumentacja ta jest jednak bezskuteczna w kontekście zarzutu rozpatrywanego w tym miejscu.

58 Po drugie, F. Mahmoudian podnosi, że informacje dotyczące jego osoby zamieszczone w uzasadnieniu spornych wykazów zawierają liczne błędy; w szczególności nie jest on już dyrektorem Fulmenu.

59 W tym względzie należy wyodrębnić dwa rodzaje danych dotyczących F. Mahmoudiana.

60 Z jednej strony zatem, co się tyczy danych identyfikujących F. Mahmoudiana, a mianowicie danych odnośnie do jego paszportu i naturalizacji, okoliczność, iż wniósł on skargę do Sądu, potwierdza, że miał świadomość tego, że zaskarżone akty dotyczą jego osoby. Fereydoun Mahmoudian nie podniósł również argumentów, które zmierzałyby do wykazania, że nieścisłości zawarte w tych danych, których zresztą Rada nie kwestionuje, nie utrudniły zrozumienia, jakie okoliczności są mu zarzucane przez Radę. W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że w odniesieniu do tych nieścisłości nie nastąpiło naruszenie obowiązku uzasadnienia.

61 Z drugiej strony F. Mahmoudian zakwestionował prawdziwość zarzuconych mu przez Radę faktów, zaprzeczając twierdzeniu, że pełnił on funkcję dyrektora Fulmenu. Tymczasem, jak stwierdzono w pkt 56 powyżej, kwestia rzekomo niewystarczającego charakteru uzasadnienia zaskarżonych aktów nie jest tożsama z kwestią zasadności tego uzasadnienia (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 7 listopada 1997 r. w sprawie T-84/96 Cipeke przeciwko Komisji, Rec. s. II-2081, pkt 47), wobec czego twierdzenie, że F. Mahmoudian nie jest już dyrektorem Fulmenu, jest bezskuteczne w kontekście analizowanego zarzutu.

62 Wobec powyższego argument dotyczący naruszenia obowiązku uzasadnienia należy oddalić jako w części bezzasadny, a w części bezskuteczny.

– W przedmiocie braku indywidualnego podania do wiadomości F. Mahmoudianowi decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010

63 Fereydoun Mahmoudian utrzymuje, że pierwsze akty, na mocy których jego fundusze zostały zamrożone, a mianowicie decyzja 2010/413 i rozporządzenie wykonawcze nr 668/2010, nie zostały mu indywidualnie podane do wiadomości, a jedynie opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

64 W tym względzie art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007, obowiązujący w czasie przyjęcia rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010, zobowiązywał Radę do przedstawienia indywidualnych i szczególnych powodów podjęcia decyzji zgodnie z art. 7 ust. 2 rzeczonego rozporządzenia i podania ich do wiadomości zainteresowanym osobom, podmiotom i organom. Analogiczne unormowanie zawarte jest w art. 24 ust. 3 decyzji 2010/413.

65 Chociaż Rada powinna była co do zasady spełnić obowiązek przewidziany w art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 poprzez indywidualne podanie do wiadomości, to jednak przepis ten nie przewiduje żadnej określonej formy, gdyż wspomina jedynie o obowiązku „podania do wiadomości" zainteresowanego powodów umieszczenia go w spornych wykazach (zob. podobnie ww. w pkt 56 wyrok z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 52, 56). Analogicznie w art. 24 ust. 3 decyzji 2010/413 ograniczono się do stwierdzenia, że Rada „przekazuje swoją decyzję".

66 W tych okolicznościach analizowanym przepisom należało nadać effet utile (skuteczność) (zob. analogicznie ww. w. pkt 56 wyrok z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 56).

67 W niniejszej sprawie nie jest kwestionowana okoliczność, że indywidualne podanie do wiadomości decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 F. Mahmoudianowi nie miało miejsca. Strony spierają się natomiast co do kwestii, czy Komisja znała adres F. Mahmoudiana i czy w stosownym wypadku była zobowiązana do ustalenia go z urzędu.

68 Należy jednak zauważyć, że mimo braku indywidualnego podania do wiadomości F. Mahmoudian był w stanie przedstawić – w piśmie z dnia 26 sierpnia 2010 r., czyli w wyznaczonym do tego celu terminie – swe uwagi dotyczące zastosowania względem niego przez Radę środków ograniczających. Wniósł on także do Sądu w przewidzianym terminie skargę zmierzającą do stwierdzenia nieważności decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010. Ponadto nie przedstawił on żadnych konkretnych argumentów, których celem byłoby wykazanie, że brak indywidualnego podania do wiadomości omawianych aktów utrudnił mu obronę przed Radą, w postępowaniu administracyjnym czy przed Sądem.

69 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że niezależnie od tego, czy Rada znała adres F. Mahmoudiana bądź czy była zobowiązana do jego ustalenia, niewypełnienie obowiązku przewidzianego w art. 24 ust. 3 decyzji 2010/43 i w art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 nie utrudniło mu poznania indywidualnych i szczególnych powodów zastosowania względem niego środków ograniczających. Dlatego brak indywidualnego doręczenia F. Mahmoudianowi decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 nie może w tym przypadku uzasadniać stwierdzenia nieważności wskazanych aktów.

70 Argumenty F. Mahmoudiana dotyczące tego zagadnienia należy zatem oddalić jako bezskuteczne.

– W przedmiocie poszanowania prawa do obrony

71 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem poszanowanie prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym w toku każdego postępowania wszczętego w stosunku do danego podmiotu i mogącego zakończyć się wydaniem aktu dla niego niekorzystnego, stanowi podstawową zasadę prawa Unii i powinno być zagwarantowane nawet wtedy, gdy brak jest jakichkolwiek uregulowań dotyczących trybu danego postępowania (zob. ww. w pkt 48 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 91).

72 Zasada poszanowania prawa do obrony wymaga z jednej strony, żeby dowody obciążające zainteresowany podmiot, uwzględnione w celu uzasadnienia niekorzystnego dla niego aktu, zostały podane do jego wiadomości. Z drugiej strony podmiot ten winien mieć możliwość zaprezentowania w użyteczny sposób swojego punktu widzenia w przedmiocie tych dowodów (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie T-228/02 Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-4665, zwany dalej „wyrokiem w sprawie OMPI", pkt 93).

73 Na wstępie Rada i Komisja kwestionują zastosowanie zasady poszanowania prawa do obrony w niniejszej sprawie. Powołując się na wyrok Sądu z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie T-181/08 Tay Za przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-1965, pkt 121–123, instytucje te podnoszą, że skarżący zostali objęci środkami ograniczającymi nie ze względu na ich własną działalność, ale ze względu na ich przynależność do ogólnej kategorii osób i podmiotów. W konsekwencji postępowanie w przedmiocie przyjęcia środków ograniczających nie zostało wszczęte w stosunku do skarżących w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 71, a zatem nie mogą oni powoływać się na prawo do obrony lub mogą to uczynić jedynie w ograniczonym zakresie.

74 Nie można zgodzić się z tą argumentacją.

75 Z jednej strony bowiem z uzasadnienia zaskarżonych aktów wynika, że zastosowanie środków ograniczających w stosunku do skarżących uzasadnione jest rzekomym przeprowadzaniem przez Fulmen czynności w zakładach Kom/Fordu oraz wpływem, jaki wywierał na tę spółkę F. Mahmoudian.

Tak więc w odróżnieniu od postępowania, w którym zapadł ww. w pkt 73 wyrok w sprawie Tay Za przeciwko Radzie, skarżący zostali objęci środkami ograniczającymi dlatego, że są podejrzewani o to, iż sami uczestniczyli w rozprzestrzenianiu broni jądrowej, nie zaś ze względu na ich przynależność do ogólnej kategorii osób i podmiotów związanych z Islamską Republiką Iranu.

76 W niniejszej sprawie nie można zatem powoływać się na pkt 121–123 ww. w pkt 73 wyroku w sprawie Tay Za przeciwko Radzie.

77 Z drugiej strony art. 24 ust. 3 i 4 decyzji 2010/413, art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007 oraz art. 36 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 961/2010 zawierają w każdym razie uregulowania gwarantujące prawo do obrony podmiotom objętym środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie wskazanych aktów. Poszanowanie tego prawa do obrony jest przedmiotem kontroli sądu Unii (ww. w pkt 48 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 37).

78 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, iż skarżący mogą powoływać się w niniejszej sprawie na zasadę poszanowania prawa do obrony.

79 W tym względzie skarżący podnoszą, że przy przyjmowaniu decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 Rada nie poinformowała ich o dowodach obciążających i nie stworzyła im możliwości przedstawienia stanowiska w użyteczny sposób.

80 Zgodnie z orzecznictwem, co się tyczy pierwszego aktu, na mocy którego zamrożone zostają fundusze danego podmiotu, poinformowanie o dowodach obciążających powinno nastąpić albo jednocześnie z przyjęciem danego aktu, albo niezwłocznie po jego przyjęciu. Na wniosek zainteresowanego podmiotu po wydaniu aktu ma on również prawo do przedstawienia swego stanowiska w przedmiocie tych dowodów (zob. podobnie i analogicznie wyrok Trybunału z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, Zb. Orz. s. I-6351, pkt 342; ww. w pkt 72 wyrok w sprawie OMPI, pkt 137).

81 W niniejszym przypadku przyjęcie pierwszych aktów, na mocy których fundusze skarżących zostały zamrożone, a mianowicie decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010, zostało indywidualnie podane do wiadomości Fulmenowi w dniu 28 lipca 2010 r. Jeśli chodzi o F. Mahmoudiana, z pkt 67–69 powyżej wynika, że brak indywidualnego podania do wiadomości wskazanych aktów nie uniemożliwił mu poznania indywidualnych i szczególnych powodów zastosowania względem niego środków ograniczających, co oznacza, że okoliczność ta nie miała wpływu na jego prawo do obrony.

82 Co się tyczy treści powiadomienia o dowodach obciążających, skarżący wskazują, że pomimo żądań przedstawionych w ich pismach z dnia 26 sierpnia 2010 r. i z dnia 14 września 2010 r. Rada nie podała do ich wiadomości dowodów, w szczególności zaś dokumentów, na podstawie których przyjęła w stosunku do skarżących środki ograniczające.

83 W tym względzie Rada wskazała – w odpowiedziach na wspomniane wyżej pisma – że w jej aktach nie figurują dowody inne niż te, które opisano w zaskarżonych aktach.

84 Wbrew stanowisku skarżących informacja ta nie stanowi naruszenia ich prawa do obrony. Rada nie utrudniła bowiem skarżącym obrony, ukrywając istnienie bądź treść dowodów, na których opierały się jej twierdzenia. Przeciwnie, oświadczając, że w aktach tej instytucji nie figuruje żaden dodatkowy dowód, który miałby znaczenie dla sprawy, umożliwiła ona skarżącym powołanie się na tę okoliczność, co zresztą uczynili oni w ramach zarzutu trzeciego.

85 Co się tyczy prawa skarżących do zaprezentowania w użyteczny sposób swojego punktu widzenia, należy stwierdzić, iż po przyjęciu pierwszych aktów, na mocy których w dniu 26 lipca 2010 r. zamrożone zostały fundusze skarżących, skierowali oni do Rady pisma z dnia 26 sierpnia 2010 r.

i z dnia 14 września 2010 r., w których przedstawili swe argumenty i zażądali zniesienia zastosowanych wobec nich środków ograniczających. Rada udzieliła odpowiedzi pismami z dnia 28 października 2010 r. Nie można zatem twierdzić, że popełnione zostało naruszenie prawa skarżących do zaprezentowania w użyteczny sposób swojego punktu widzenia.

86 W tym stanie rzeczy argument dotyczący naruszenia prawa skarżących do obrony należy oddalić jako bezzasadny.

– W przedmiocie prawa do skutecznej ochrony sądowej

87 Zasada skutecznej ochrony sądowej stanowi jedną z zasad ogólnych prawa Unii, która wynika ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich i która została usankcjonowana przez art. 6 i 13 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności zawartej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., a także przez art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. 2007, C 303, s. 1). Skuteczność kontroli sądowej wymaga, by odpowiedni organ Unii przedstawił powody zastosowania środka ograniczającego podmiotowi, którego środek ten dotyczy, o ile to tylko możliwe, w momencie podejmowania rzeczonego środka albo przynajmniej możliwie jak najszybciej po jego podjęciu, w celu umożliwienia podmiotowi, którego środek ten dotyczy, skorzystania w terminie z prawa do wniesienia skargi. Przestrzeganie obowiązku informowania o tych powodach jest bowiem konieczne zarówno w celu umożliwienia adresatom środków ograniczających obronę ich praw w możliwie najlepszych warunkach oraz podjęcia decyzji przy pełnej znajomości sprawy o celowości wystąpienia do sądu Unii, jak i w celu zapewnienia, by sąd był w pełni w stanie dokonać kontroli zgodności z prawem danego aktu, do czego jest zobowiązany (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 80 wyrok w sprawach połączonych Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie Komisji, pkt 335–337 i przytoczone tam orzecznictwo).

88 W niniejszej sprawie z pkt 51–62 powyżej wynika przede wszystkim, że w zaskarżonych aktach przedstawiono wystarczająco precyzyjne informacje na temat powodów przyjęcia środków ograniczających względem skarżących.

89 Następnie powody te zostały indywidualnie podane do wiadomości Fulmenowi. Co się tyczy F. Mahmoudiana, z pkt 67–69 wynika, iż brak indywidualnego podania do wiadomości decyzji 2010/413 i rozporządzenia wykonawczego nr 668/2010 nie miał wpływu na jego prawa proceduralne, w tym na prawo do skutecznej ochrony sądowej.

90 Sąd jest wreszcie w stanie dokonać pełnej kontroli zgodności z prawem zaskarżonych aktów.

91 W tym stanie rzeczy należy oddalić jako bezzasadny argument dotyczący naruszenia prawa skarżących do skutecznej ochrony sądowej.

92 W związku z tym zarzut pierwszy należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego błędu w ocenie zaangażowania skarżących w rozprzestrzenianie broni jądrowej

93 W zarzucie trzecim skarżący podnoszą, że Rada popełniła błąd w ocenie, gdy uznała, że skarżący udzielali wsparcia w rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

94 Na poparcie swego stanowiska skarżący przedstawiają dwa argumenty. W ramach pierwszego z nich, który podniesiono w obydwu sprawach, kwestionują oni ustalenie, że Fulmen przeprowadzał czynności w zakładach Kom/Fordu, i utrzymują, że Rada nie udowodniła swych twierdzeń w tym zakresie.

95 Rada utrzymuje, że Fulmen był zaangażowany w instalowanie sprzętu elektrycznego w zakładach Kom/Fordu. Na rozprawie Rada dodała, iż nie można od niej wymagać, aby udowodniła to twierdzenie. Według Komisji kontrola sądu Unii powinna bowiem ograniczać się do zbadania, czy powody podane dla uzasadnienia zastosowania środków ograniczających są „prawdopodobne". W niniejszej sprawie tak jest, zważywszy, że Fulmen jest spółką, która od dawna prowadzi działalność na irańskim rynku sprzętu elektrycznego i dysponuje dużymi zasobami ludzkimi.

96 W tym kontekście należy przypomnieć, że sądowa kontrola zgodności z prawem aktu, na mocy którego zastosowano środki ograniczające w stosunku do danego podmiotu, obejmuje ocenę faktów i okoliczności wskazanych na jego uzasadnienie, jak również weryfikację dowodów i informacji, na których ocena ta została oparta. W razie zakwestionowania tej oceny zadaniem Rady jest przedstawienie tychże dowodów w celu ich weryfikacji przez sąd Unii (zob. podobnie ww. w pkt 48 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 37, 107).

97 Tak więc wbrew twierdzeniom Rady kontrola zgodności z prawem, jaka winna zostać przeprowadzona w niniejszym przypadku, nie ogranicza się do oceny abstrakcyjnego „prawdopodobieństwa" przedstawionych powodów, ale musi obejmować analizę kwestii, czy powody te zostały poparte w sposób wymagany prawem konkretnymi dowodami i informacjami.

98 Rada nie może również twierdzić, że nie jest zobowiązana do przedstawiania takich dowodów.

99 W tym względzie Rada utrzymuje, po pierwsze, że środki ograniczające wobec skarżących zostały przyjęte na wniosek państwa członkowskiego, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 23 ust. 2 decyzji 2010/413. Jednakże okoliczność ta nie zmienia faktu, że zaskarżone akty są aktami Rady, która winna wobec tego upewnić się, że ich przyjęcie jest uzasadnione, a w stosownym wypadku zwrócić się do danego państwa członkowskiego o przedstawienie jej dowodów i informacji koniecznych w tym celu.

100 Po drugie, Rada nie może powoływać się na okoliczność, że odnośne dowody pochodzą z poufnych źródeł i że wobec tego nie mogą zostać ujawnione. Chociaż okoliczność ta mogłaby wprawdzie uzasadniać ograniczenia w zakresie podawania tych dowodów do wiadomości skarżącym bądź ich adwokatom, to jednak, zważywszy na istotną rolę kontroli sądowej w kontekście przyjmowania środków ograniczających, sąd Unii powinien mieć możliwość kontrolowania zgodności z prawem i zasadności takich środków i nie mogą mu stać na przeszkodzie tajność lub poufność dowodów i informacji wykorzystanych przez Radę (zob. analogicznie ww. w pkt 72 wyrok w sprawie OMPI, pkt 155). Ponadto Rada nie może opierać aktu wprowadzającego środki ograniczające na informacjach lub materiałach należących do akt sprawy przekazanych przez jedno z państw członkowskich, jeżeli państwo to nie jest skłonne zezwolić na ich przekazanie sądowi Unii, którego zadaniem jest dokonanie kontroli zgodności z prawem tej decyzji (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie T-284/08 People's Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-3487, pkt 73).

101 Po trzecie, Rada błędnie twierdzi, że nie można wymagać od niej dostarczenia dowodu zaangażowania danego podmiotu w rozprzestrzenianie broni jądrowej, zważywszy konspiracyjny charakter tych zachowań. Z jednej strony sam fakt wniesienia o zastosowanie środków ograniczających na podstawie art. 23 ust. 2 decyzji 2010/413 uprawnia do przyjęcia założenia, że zainteresowane państwo członkowskie bądź wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, w zależności od sytuacji, dysponuje dowodami bądź informacjami, z których wynika w jego ocenie, że dany podmiot jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej. Z drugiej strony trudności, jakie może napotkać Rada, zmierzając do udowodnienia takiego zaangażowania, mogą w stosownym wypadku mieć wpływ na wymagany od niej standard dowodowy. Ich konsekwencją nie może być natomiast całkowite uwolnienie Rady od spoczywającego na niej ciężaru dowodu.

102 W odniesieniu do oceny niniejszej sprawy Rada nie przedstawiła żadnej informacji ani dowodu na poparcie wskazanego w zaskarżonych aktach powodu zastosowania środków ograniczających. Jak sama przyznała, w istocie, oparła się na niepopartych dowodami twierdzeniach, że Fulmen instalował sprzęt elektryczny w zakładach Kom/Fordu, zanim istnienie tych zakładów zostało odkryte.

103 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że Rada nie przedstawiła dowodu, iż Fulmen przeprowadzał czynności w zakładach Kom/Fordu, a tym samym należy uwzględnić zarzut trzeci bez konieczności wypowiadania się w przedmiocie argumentu drugiego, podniesionego przez F. Mahmoudiana w sprawie T-440/10, dotyczącego jego funkcji pełnionej w Fulmenie.

104 Ponieważ Rada nie wskazała w zaskarżonych aktach innych okoliczności uzasadniających zastosowanie środków ograniczających w stosunku do Fulmenu i F. Mahmoudiana, należy stwierdzić nieważność tych aktów w zakresie, w jakim dotyczą one skarżących.

105 Co się tyczy zakresu temporalnego stwierdzenia nieważności zaskarżonych aktów, należy przede wszystkim zaznaczyć, że rozporządzenie wykonawcze nr 668/2010, którym zmieniono wykaz zawarty w załączniku V rozporządzenia nr 423/2007, nie wywiera już skutków prawnych wobec uchylenia ostatniego ze wskazanych rozporządzeń przez rozporządzenie nr 961/2010.

106 Następnie, co się tyczy rozporządzenia nr 961/2010, należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 60 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, na zasadzie odstępstwa od art. 280 TFUE, orzeczenia Sądu, w których zostaje stwierdzona nieważność rozporządzenia, stają się skuteczne z dniem upływu terminu na wniesienie odwołania, o którym mowa w art. 56 akapit pierwszy tego statutu, lub, jeżeli odwołanie zostało wniesione w tym terminie, z dniem jego oddalenia. Rada dysponuje więc terminem dwóch miesięcy, przedłużonym o termin dziesięciu dni uwzględniający odległość, licząc od dnia poinformowania o niniejszym wyroku, w celu naprawienia stwierdzonego naruszenia poprzez przyjęcie, w razie potrzeby, nowego środka ograniczającego wobec skarżących. Ryzyko poważnego i nieodwracalnego naruszenia skuteczności środków ograniczających nałożonych rozporządzeniem nr 961/2010 nie wydaje się w niniejszym przypadku – po uwzględnieniu znaczącego wpływu tych środków na prawa i wolności skarżących – wystarczająco wysokie, aby uzasadnić utrzymanie w mocy skutków tego rozporządzenia wobec nich w czasie przekraczającym termin wskazany w art. 60 akapit drugi statutu Trybunału (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 16 września 2011 r. w sprawie T-316/11 Kadio Morokro przeciwko Radzie, niepublikowany w Zbiorze, pkt 38).

107 Wreszcie, co się tyczy zakresu temporalnego stwierdzenia nieważności decyzji 2010/413 zmienionej decyzją 2010/644, należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 264 akapit drugi TFUE Sąd wskazuje, jeśli uzna to za niezbędne, które skutki aktu, o którego nieważności orzekł, powinny być uważane za ostateczne. W niniejszym przypadku określenie różnych dat obowiązywania w przypadku stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 961/2010 i decyzji 2010/413 zmienionej decyzją 2010/644 mogłoby doprowadzić do poważnego naruszenia pewności prawa, gdyż w drodze tych dwóch aktów zastosowano wobec skarżących takie same środki. Skutki decyzji 2010/413 zmienionej decyzją 2010/644 muszą więc zostać utrzymane w mocy wobec skarżących do czasu, gdy skuteczne stanie się stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 961/2010 (zob. analogicznie ww. w pkt 106 wyrok w sprawie Kadio Morokro przeciwko Radzie, pkt 39).

W przedmiocie kosztów

108 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Rada przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania, zgodnie z żądaniami skarżących.

109 Zgodnie z art. 87 § 4 akapit pierwszy regulaminu instytucje, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Komisja pokrywa zatem własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba)

orzeka, co następuje:

1) Stwierdza się nieważność następujących aktów w zakresie, w jakim dotyczą one Fulmenu i Fereydouna Mahmoudiana:

— decyzji Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającej wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB;

— rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 668/2010 z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu;

— decyzji Rady 2010/644/WPZiB z dnia 25 października 2010 r. zmieniającej decyzję 2010/413;

— rozporządzenia Rady (UE) nr 961/2010 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającego rozporządzenie nr 423/2007.

2) Skutki decyzji 2010/413 zmienionej decyzją 2010/644 zostają utrzymane mocy wobec Fulmenu i F. Mahmoudiana do czasu, gdy skuteczne stanie się stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 961/2010.

3) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.

4) Rada Unii Europejskiej pokrywa, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Fulmen i F. Mahmoudiana.

5) Komisja Europejska pokrywa własne koszty.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 21 marca 2012 r.

Podpisy